

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Cur Devs tot aduersos, in terris, casus esse velit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

CAPVT XXVI.

CASVVM fortunatorum & infortunatorum alia caussa, aliâq, exempla, vicissitudinem inconstantiamq, docentia humane felicitatis.

AOmnia sùsque deque eunt in Mundo? nulla est constantia? vexantur boni, mali exaltantur? Perimit innoxios, & seruat multos *Fortuna nocentes*? Qua de causa *Pittacus Mitylene templis scalam fecit, ad nullum alium usum, quàm ut esset dedicatum donum, ad ambrans fortuna* repentinos ascensus atq, descensus: ascendentibus quodammodo his, quibus fortuna aspirat: descendentibus verò, qui miseris premuntur. Re-
 cè quidem *Pittacus*, si per fortunam intellexit eas res, quo fortuito videntur accidere, cum interea causis occultis diuinitus dentur. Nā Dominus mortificat & viuificat: deducit ad inferos & reducit. Dominus pauperem facit & ditat: humiliat & subleuat, vel, sicut *Ausonius* loquitur: *Fortuna nunquam sistit in eodem statu: Semper mouetur, variat, & mutat vices. Et summa in imum vertit, ac versa erigit.* Quod si *Pittacus* ex hac rerum humanarum varietate Deam voluit pro-
 eudere, quæ *Fortuna* appellanda sit, Deum & ipse ignorauit, cuius sapientissimæ potentia opus est, in Mundo sùsque deque ire res plurimas, & tamen Mundum conseruari; &, in tanta inconstan-
 tia, Vniuersum tamen constare. Quòd autem vexentur boni & mali exaltentur, cacodamone quidem procurante, inuidia est; ac Numine permittente, beneuolentia est, magnam inde virtutibus exercendis occasionem suppeditante. Idcirco enim, malus ille spiri-
 ritus, ait *Lactantius*, in primordijs transgressionis non statim ad penam (quo ad locum & alligationem in Inferno, non quo ad ignem, quo statim torqueri capit) detrusus à DEO est, ut hominem malitia sua exerceat ad virtutem, qua nisi agitur, ni assidua vexatione robo-
 retur, non potest esse perfecta. siquidem virtus, est perferendorum malorum fortis ac inuicta patientia. Ex quo fit, ut virtus nulla sit, si aduersarius desit. Huius itaq, peruersæ potestatis cum vim sentirent, virtuti re-
 pugnantem, noménq, ignorarent; *Fortuna* vocabulum sibi inane sinxe-
 runt. Sipientius fuissent facturi, si Dei arcana, in talibus malis, pe-
 netrare,

I.
 Ælian. lib. 2.
 Variar. c. 29.

1. Reg. 2.

Lactant. 1. 3.
 diuin. Instit.
 cap. 28.

netrare, rerumque caducarum fragilitatem, agnoscere, indeque & modestiam, & patientiam, & fortitudinem, aliâque præclara opera exercere didicissent; cristasque demississent, quas, in sublimi fortuna, nimium quantum erexerunt. Siue alios obseruare uolueris, ait Seneca, (*liberius enim inter aliena, iudicium est*) siue te ipsum, fauore seposito; & senties hoc, & consueberis, n.l., ex his optabilibus & charis, utile esse; nisi te contra leuitatem casus, rerumque casum sequentium instruxeris: nisi illud frequenter, & sine querela, inter singula damna, dixeris: **DIIS ALITER VISVM EST.** Visum est enim, non oportere esse, in hac vita, felicitatis stabilitatem.

Senec. l. 1.
epist. 98.

II.

Nam, ut taceam, sicut, in pictura, differentia colorum; in Musica uocum uarietas; in theatro, personarum multitudo gratiam habet; ita & in hoc Vniuerso uenustam esse rerum mutabilitatem; utilitas præterea maxima *Casibus* inest. Fastidiretur Mundus, si omnia vnus campus essent. Sunt igitur montes, in quos ascendamus; sunt ualles, in quas gradum reuocemus: neq; in plano aliquis tam suauiter quiesceret, si in alto non adeò fatigaretur. Sic euenit in hominû uita; ibi ipsi morbi cõmendant sanitatem; calamitas illustrat felicitatem. Hæc rota est *Fortuna*; hæc scalæ Pittaci; imò & Iacob, Patriarchæ, ni fallor, qui uidit in somnis *scalam stantem super terram, & cacumen illius tangens cœlum: Angelos quoq; Dei ascendentes & descendentes, per eam, & Dominum iunxum scale.* Nempe Domini hoc est opus; sic ad eum ascendendo itur; per prospera, per aduersa; per summa, per ima; & sæpe descendendo ascenditur, sæpe descenditur ascendendo. Multi enim pereunt, promoti ad altas dignitates: multi corriguntur & recti fiunt, dum desinunt esse rectores. Ipse Nabuchodonosor, nisi comparatus iumentis insipientibus, ad pecudes, abiectus fuisset, nunquam sapere didicisset. Hac ipsa de causa Lotharius & Isaacius Imp. V. go Coenredus, Rachis, Sanctocopius, Petrus Aragonius, aliique complures reges à sceptro & purpura, ad vilem tunicam & solitariam cellam descenderunt, ut ad cœlestem coronam eleuarentur. Nec alia de causa Carolus V. folio relicto, se abdidit, quàm ut, in terris, se humilians, in cœlis exaltaretur. Credo, ipsum orbem terrarum uolubili *Fortuna* globo idcirco similem esse, ut intelligamus, nihil in eo constare; nec figi in eo gradum posse. *Quis tam stupidus est, inquit ille, qui instabiles & repentinas fortune commu-*

Gen. 28. 12.

Baron. an.
335. & anno
1059. & 750.
Plat. l. 2. de
bono stat.
Rel. cap. 26.
Beda lib. 5.
hist. cap. 20.
Ælian. l. 4.
Variar. c. 8.